proLékaře.cz | 15.11.2026

Čes.-slov. Derm. 80, 2005, No. 5, p. 270–275

Kontaktní přecitlivělost na vybrané pomocné látky dermatologických extern a kosmetických přípravků podle lokalizace ekzému

Dastychová E., Nečas M., Pěnčíková K.

I. dermatovenerologická klinika LF MU a FN U sv. Anny v Brně
přednosta doc. MUDr. Vladimír Vašků, CSc.

Souhrn

Kontaktní přecitlivělost na vybrané pomocné látky dermatologických extern a kosmetických přípravků dle lokalizace ekzému

Byla sledována frekvence kontaktní přecitlivělosti na 28 vybraných pomocných látek dermatologických extern a kosmetických přípravků v souboru 900 pacientů – chronických ekzematiků (289 mužů, 611 žen, průměrný věk 43,6 roků) ve vztahu k lokalizaci ekzému. U pacientů s ekzémem obličeje a krku (n 350) byly nejvýznamnějšími kontaktními alergeny alcoholes adipis lanae (4,3 %), bronopol (3,7 %), dibromodicyanobutan/fenoxyetanol (2,9 %), imidazolidinylurea (2,9 %), chlorhexidindiglukonát (2,3 %), diazolidinylurea (2,3 %) a Kathon CG (2 %).

Při lokalizaci ekzému na rukou a předloktí (n 504) byl nejvýznamnější formaldehyd (3,8 %), dále alcoholes adipis lanae (3 %), dibromodicyanobutan/fenoxyetanol (2,8 %), bronopol, chloracetamid a Kathon CG (2,4 %) a diazolidinylurea (2,2 %).

Při lokalizaci ekzému na nohou a bércích (n 188) byla zjištěna senzibilizace na alcoholes adipis lanae – 12,8 %, parabeny-mix (4,8 %), formaldehyd (2,7 %) a chloracetamid (2,1 %).

(Někteří pacienti měli postiženo ekzémem více lokalizací.)

V souboru žen s ekzémem obličeje bylo procentuální zastoupení alergických reakcí statisticky významně vyšší ($p<0,05$) oproti souboru mužů (Fischer exact test).

Klíčová slova: **kontaktní přecitlivělost – dermatologická externa – kosmetika – pomocné látky – konzervancia – antioxidanty**

Summary

Contact Sensitization to Selected Adjuvants in Dermatologic Topical Medications and Cosmetics in Relation to Eczema Localization

The frequency of contact sensitivity to 28 selective additives of topical dermatologic medications and cosmetics in a group of nine hundred patients with chronic eczema (289 males, 611 females, mean age 43,6 years) was evaluated in relation to eczema localization. In patients with face and neck eczema (n 350) lanolin alcohols (4,3%), bronopol (3,7%), dibromdicyanobutan/phenoxyethanol (2,9%), imidazolidinylurea (2,9%), chlorhexidinegluconate (2,3%), diazolidinylurea (2,3%) and Kathon CG (2%) were the most important contact allergens.

In eczema localized on hands and forearms (n 504) the most important allergen was formaldehyde (3,8%), lanolin alcohols (3%), dibromdicyanobutan/phenoxyethanol (2,8%), bronopol, chloracetamide and Kathon CG (2,4%), and diazolidinylurea (2,2%).

In eczema localized on feet and legs (n 188) the sensitization to lanolin alcohols (12,8%), paraben mix (4,8%), formaldehyde (2,7%) and chloracetamide (2,1%) was detected.

(In some patients more areas were involved.)

In the group of women with face eczema the percentage of allergic reactions was statistically significantly higher ($p<0,05$) in comparison with the group of men (Fischer exact test).

Key words: **contact sensitivity – dermatologic topical medications – cosmetics – adjuvants – preservatives – antioxidants**

proLékaře.cz | 15.11.2026

ÚVOD

Senzibilizace na pomocné látky dermatologických extern a kosmetických přípravků, tj. látky konzervační, antioxidační a emulgační, může být příčinou chronického stavu či častých exacerbací ekzémových onemocnění.

V následujícím sdělení uvádíme zjištěné výsledky kontaktní přecitlivělosti na vybrané pomocné látky dermatologických extern a kosmetických přípravků ve vztahu k lokalizaci ekzému.

Práce navazuje na publikaci „Kontaktní přecitlivělost na vybrané pomocné látky v dermatologických externech a kosmetických přípravcích u chronických ekzematiků“ uveřejněné v Česko-slovenské dermatologii 79, 2004, No. 3, p. 95–102, kde byla publikována část výsledků vyplývajících z řešení grantového projektu č. NK 5630-3 „Monitorování frekvence kontaktní senzibilizace na vybrané pomocné látky dermatologických extern a kosmetických přípravků u ekzematiků“, který byl realizován na I. dermatovenerologické klinice ve FN u sv. Anny v Brně v letech 2001–2003.

Charakteristika souboru – materiál a metodika

Soubor tvořilo 900 pacientů – chronických ekzematiků (289 mužů, 611 žen, průměrný věk 43,6) vyšetřených klinicky a metodou epikutánních testů s vybranými 28 pomocnými látkami.

Charakteristika souboru podle lokalizace ekzému a podle pohlaví

(viz tab. 1)

Někteří pacienti měli postiženo několik lokalizací.

Soubor testovaných pomocných látek

(viz tab. 2)

Doba aplikace epikutánních testů byla 48 hodin (alergeny firmy Hermal, od poloviny r. 2002 firmy Chemotechnique). K testování byla použita testovací náplast firmy Lohmann Rauscher. Hodnocení epikutánních testů bylo provedeno podle pravidel ICDRG (International Contact Dermatitis Research Group) za 48, 72 a 96 hodin.

VÝSLEDKY A DISKUSE

V souboru žen byl statisticky významně častěji (p<0,05) ekzém lokalizován v oblasti obličeje a krku, u mužů byl statisticky významně častěji (p<0,05) ekzém lokalizován na rukou a předloktích a na nohou a bércích (hodnoceno binomickým testem).

Nejvýznamnějším kontaktním alergenem z pomocných látek byly u pacientů s **ekzémem obličeje** (tab. 3), pomineme-li sloučeniny rtuti, tj. thiomersal a fenylhydrargyrumacetát, **alcoholes adipis lanae** (4,3 %), **bronopol** (3,7 %), **dibromodicyanobutan/fenoxyetanol** (2,9 %), **imidazolidinylurea** (2,9 %), **chlorhexidindiglukonát** (2,3 %), **diazolidinylurea** (2,3 %) a **Kathon CG** (2 %), u ostatních byla zjištěna senzibilizace nižší než 2 %. **V souboru žen** byl zjištěn v této lokalizaci podstatně vyšší procentuální podíl senzibilizovaných na **bronopol** (4,2 %) oproti 1,6 % u mužů, na **dibromodicyanobutan/**

Tab. 2. Soubor testovaných pomocných látek

Konzervancia	Alergen/k/v
Deriváty kyseliny p-hydroxybenzoové	Parabeny-mix 16% vaz.
Formaldehyd a formaldehyd odštěpující látky	Formaldehyd 1% aqua
	Bronopol 0,5% vaz.
	Imidazolidinylurea 2% vaz.
	Diazolidinylurea 2% vaz.
	DMDM-hydantoin 2% aqua
	Quaternium-15 1% vaz.
Izothiazolinové deriváty	Kathon CG 0,01% aqua
Organické sloučeniny rtuti	Thiomersal 0,1% vaz.
	Fenylhydrargyrumacetát 0,05% vaz.
Kvarterní amoniové báze	Benzalkoniumchlorid 0,1% vaz.
Diquanidiny	Chlorhexidindiglukonát 0,5% aqua
Ostatní	Fenyloxyetanol 1% vaz.
	Dibromodicyanobutan/fenoxyetanol (1:4) 1% vaz.
	Chlorokresol 1% vaz.
	Kyselina sorbová 2% vaz.
	Triklosan 2% vaz.
	Glutaraldehyd 0,3% vaz.
	Dichlorofen 0,5% vaz.
	Chloroquinaldol 5% vaz.
Antioxidanty	Propylgalát 0,5% vaz.
	Dodecylgalát 0,3% vaz.
	Butylhydroxyanisol 2% vaz.
	Butylhydroxytoluen 2% vaz.
Další	Alcoholes adipis lanae 30% vaz.
	Trolamin 2,5% vaz.
	Propylenglykol 5% vaz.

Vysvětlivky: k – koncentrace
v – vehikulum
vaz. – vazelína

Tab. 1. Charakteristika souboru podle lokalizace ekzému a podle pohlaví

Lokalizace	Celkem n 900	%	Počet		%	%
			Muži n 289	Ženy n 611	Muži n 289	Ženy n 611
Obličej/krk	350	38,9	63	287	21,8	47,0
Ruce/předloktí	504	56,0	205	299	71,0	49,0
Nohy/bérce	188	21,0	79	109	27,3	17,8
Generalizovaně	78	8,7	25	53	8,7	8,7

proLékaře.cz | 15.11.2026

Tab. 3. Frekvence senzibilizace na vybrané pomocné látky podle lokalizace

Pořadí	Alergen	Obličej/krk					
		Σ n 350	%	Muži n 63	%	Ženy n 287	%
1.	Thiomersal	46	13,1	9	14,3	37	12,9
2.	Fenylhydrargyrumacetát	23	6,6	3	4,8	20	7,0
3.	Acoholes adipis lanae	15	4,3	3	4,8	12	4,2
4.	Bronopol	13	3,7	1	1,6	12	4,2
5.	Dibromodicyanobutan/fenoxyetanol (1:4)	10	2,9	0	-	10	3,5
	Imidazolidinylurea	10	2,9	0	-	10	3,5
6.	Chlorhexidindiglukonát	8	2,3	1	1,6	7	2,4
	Diazolidinylurea	8	2,3	0	-	8	2,8
7.	Kathon CG	7	2,0	0	-	7	2,4
8.	Formaldehyd	6	1,7	2	3,2	4	1,4
9.	Dodecylgalát	5	1,4	1	1,6	4	1,4
	Chloracetamid	5	1,4	0	-	5	1,7
10.	Parabeny-mix	4	1,1	1	1,6	3	1,1
11.	Glutaraldehyd	3	0,9	0	-	3	1,1
12.	Quaternium-15	2	0,6	1	1,6	1	0,3
	Triklosan	2	0,6	0	-	2	0,7
	DMDM-hydantoin	2	0,6	0	-	2	0,7
	Butylhydroxyanisol	2	0,6	0	-	2	0,7
13.	Chloroquinaldol	1	0,3	0	-	1	0,3
	Trolamin	1	0,3	0	-	1	0,3
	Kyselina sorbová	1	0,3	1	1,6	0	-
	Propylenglykol	1	0,3	1	1,6	0	-
	Fenoxyetanol	1	0,3	0	-	1	0,3
	Propylgalát	1	0,3	0	-	1	0,3
	Chlorokresol	1	0,3	0	-	1	0,3
	Dichlorofen	1	0,3	0	-	1	0,3
	Benzalkoniumchlorid	1	0,3	0	-	1	0,3
14.	Butylhydroxytoluen	0	-	0	-	0	-
	Celkem	180	51,4	24	38,1	156	54,4

fenoxyetanol (3,5 %), na **imidazolidinylureu** (3,5 %), **diazolidinylureu** (2,8 %) a **Kathon CG** (2,4 %) oproti 0 % u mužů. Souhrnně byl zjištěn vyšší podíl alergických reakcí na pomocné látky v souboru žen – 54,4 % oproti souboru mužů, u kterých podíl alergických reakcí činil 38,1 %. Toto lze vysvětlit používáním širšího sortimentu kosmetických přípravků u ženské populace.

Nejvýznamnějším kontaktním alergenem u pacientů s ekzémem lokalizovaným na **rukou a předloktí** (tab. 4) byl z látek zařazených mezi látky pomocné **formaldehyd** (3,8 %), následují **alcoholes adipis lanae** (3 %), **dibromodicyanobutan/fenoxyetanol** (2,8 %), **bronopol, chloracetamid** a **Kathon CG** (2,4 %), **diazolidinylurea** (2,2 %). Senzibilizace na dodecylgalát dosáhla 2,8 %, což lze vysvětlit nejspíše jako projev latentní senzibilizace (hojné používání galátů jako antioxidantů v potravinářském průmyslu). Senzibilizace na ostatní alergeny byla v této lokalizaci nižší než 2 %.

V **souboru mužů** s ekzémem rukou a předloktí bylo zaznamenáno ve srovnání se souborem žen vyšší procento senzibilizace na **formaldehyd** (5,4 %) oproti 2,7 % u žen. S tím souvisí též vyšší procentuální zastoupení **bronopolu** (3 %) v souboru mužů jako výraz nepravé skupinové přecitlivělosti mezi formaldehydem a formaldehyd odštěpujícími konzervanty, mezi které bronopol náleží.

Při souhrnném hodnocení procentuálního zastoupení alergických reakcí mezi soubory mužů a žen v této lokalizaci lze konstatovat vyšší procentuální podíl v souboru mužů – 54,1 % oproti souboru žen, kde podíl alergických reakcí činil 47,8 %.

V souboru pacientů, u kterých byl ekzém lokalizován na **nohou a bércích** (tab. 5), byly nejvýznamnějším kontaktním alergenem **alcoholes adipis lanae** – 12,8 % senzibilizovaných. Vysoká míra senzibilizace na alcoholes adipis lanae v této oblasti souvisí často s dlouhotrvající terapií bércových ulcerací při chronické venózní insuficienci. Z dalších alergenů byly významné **parabeny-mix** – 4,8 %, **formaldehyd** (2,7 %) a **chloracetamid** (2,1 %). Senzibilizace na ostatní alergeny byla nižší než 2 %.

V souboru žen v této lokalizaci výrazně převládaly zejména **parabeny-mix** (7,3 %), oproti 1,3 % souboru mužů, vyšší byla také senzibilizace na **alcoholes adipis lanae** – 13,8 %, oproti 11,4 % souboru mužů, což lze vysvětlit častějším výskytem chronické venózní insuficience provázené bércovými ulceracemi v souboru žen.

proLékaře.cz | 15.11.2026

Tab. 4. Frekvence senzibilizace na vybrané pomocné látky podle lokalizace

Pořadí	Alergen	Ruce/předloktí					
		Σ n 504	%	Muži n 205	%	Ženy n 299	%
1.	Thiomersal	67	13,3	26	12,7	41	13,7
2.	Fenylhydrargyrumacetát	20	4,0	8	3,9	12	4,0
3.	Formaldehyd	19	3,8	11	5,4	8	2,7
4.	Alcoholes adipis lanae	15	3,0	7	3,4	8	2,7
5.	Dodecylgalát	14	2,8	10	4,9	4	1,3
	Dibromodicyanobutan/fenoxyetanol (1:4)	14	2,8	5	2,4	9	3,0
6.	Bronopol	12	2,4	6	3,0	6	2,0
	Chloracetamid	12	2,4	5	2,4	7	2,3
	Kathon CG	12	2,4	2	1,0	10	3,3
7.	Diazolidinylurea	11	2,2	5	2,4	6	2,0
8.	Chlorhexidindiglukonát	8	1,6	6	3,0	2	0,7
	Trolamin	8	1,6	5	2,4	3	1,0
9.	Parabeny-mix	6	1,2	4	2,0	2	0,7
10.	Imidazolidinylurea	5	1,0	1	0,5	4	1,3
	Glutaraldehyd	5	1,0	2	1,0	3	1,0
	Butylhydroxytoluen	5	1,0	0	-	5	1,7
13.	Quaternium-15	4	0,8	1	0,5	3	1,0
14.	Propylgalát	3	0,6	1	0,5	2	0,7
15.	Butylhydroxytoluen	2	0,4	2	1,0	0	-
	Fenoxyetanol	23	0,4	1	0,5	1	0,3
	DMDM-hydantoin	2	0,4	1	0,5	1	0,3
	Chlorokresol	2	0,4	0	-	2	0,7
	Benzalkoniumchlorid	2	0,4	1	0,5	1	0,3
16.	Kyselina sorbová	1	0,2	0	-	1	0,3
	Chloroquinaldol	1	0,2	0	-	1	0,3
	Propylenglykol	1	0,2	1	0,5	0	-
	Dichlorofen	1	0,2	0	-	1	0,3
17.	Triklosan	0	-	0	-	0	-
Celkem		254	50,4	111	54,1	143	47,8

V souboru mužů byla senzibilizace v této lokalizaci vyšší na **formaldehyd** 3,8 %, oproti 1,8 % u žen.

Při souhrnném hodnocení četnosti alergických reakcí na pomocné látky v této lokalizaci lze konstatovat, že mezi souborem mužů a souborem žen nebyly podstatné rozdíly (muži 49,4 %, ženy 52,3 %).

U **generalizovaných ekzémů** (tab. 6) byly nejvýznamnějším kontaktním alergenem z pomocných látek opět **alcoholes adipis lanae** (9 %), **dibromodicyanobutan/fenoxyetanol** (6,4 %), **bronopol** (5,1 %), **Kathon CG** (5,0 %), **triklosan** (3,8 %). Mezi soubory mužů a žen v případě generalizovaných ekzémů je nejmarkantnější rozdíl v senzibilizaci na bronopol a Kathon CG – alergické reakce v obou případech činily u žen 7,5 %, v souboru mužů alergická reakce na tyto alergeny nebyla zjištěna. V souboru žen, jak jsme zjistili anamnesticky, byl podstatně širší sortiment používaných kosmetických přípravků a také frekvence jejich používání, a to často i v období, kdy měly být použity spíše přípravky farmaceutické, tj. v období floridního ekzému či dermatitidy. Při souhrnném hodnocení procentuálního zastoupení alergických reakcí na pomocné látky u generalizovaných ekzémů jsme zjistili četnější výskyt alergických reakcí v souboru žen – v 62,3 %, oproti souboru mužů, kde procentuální zastoupení bylo 48 %.

Nejvyšší procentuální podíl alergických reakcí byl zjištěn u pacientů s **generalizovaným ekzémem** (57,7 %), ostatní lokalizace se vzájemně podstatně nelišily, procentuální zastoupení alergických reakcí se pohybovalo kolem 50 %. Nejvyšší četnost alergických reakcí na pomocné látky **v souboru mužů** (54,1 %) byla zjištěna u pacientů **s ekzémem rukou a předloktí**, nejméně (38,1 %) u pacientů s ekzémem obličeje a krku. Nejvíce alergických reakcí **v souboru žen** (62,3 %) bylo zjištěno u žen s **generalizovaným ekzémem** a mírně vyšší (54,4 %) u pacientek s ekzémem na **obličeji a krku.**

(Někteří pacienti měli postiženo ekzémem více lokalizací, proto počet alergických reakcí v součtu lokalizací je vyšší než 459 – tj. počet alergických reakcí vztažených k jednotlivým testovaným pacientům bez ohledu na lokalizaci.)

V souboru žen s ekzémem obličeje bylo zjištěno **statisticky významně vyšší** ($p<0,05$) **procentuální zastoupení alergických reakcí** oproti souboru mužů (Fischer exact test). Významně se uplatnily **alergeny dibromodicyanobutan/fenoxyetanol, imidazolidinylurea, diazolidinylurea** a **Kathon CG.**

proLékaře.cz | 15.11.2026

Tab. 5. Frekvence senzibilizace na vybrané pomocné látky podle lokalizace

Pořadí	Alergen	Nohy/bérce					
		Σ n 188	%	Muži n 79	%	Ženy n 109	%
1.	Alcoholes adipis lanae	24	12,8	9	11,4	15	13,8
2.	Thiomersal	19	10,1	8	10,1	11	10,1
3.	Parabeny-mix	9	4,8	1	1,3	8	7,3
4.	Dodecylgalát	8	4,3	5	6,3	3	2,6
5.	Fenylhydrargyrumacetát	6	3,2	2	2,5	4	3,7
6.	Formaldehyd	5	2,7	3	3,8	2	1,8
7.	Chloracetamid	4	2,1	2	2,5	2	1,8
8.	Dibromodicyanobutan/fenoxyetanol (1:4)	3	1,6	1	1,3	2	1,8
	Chlorhexidindiglukonát	3	1,6	1	1,3	2	1,8
9.	Bronopol	2	1,1	0	-	2	1,8
	Triklosan	2	1,1	1	1,3	1	0,9
	Butylhydroxyanisol	2	1,1	0	-	2	1,8
	Kyselina sorbová	2	1,1	1	1,3	1	0,9
10.	Kathon CG	1	0,5	0	-	1	0,9
	Diazolidinylurea	1	0,5	1	1,3	0	-
	Quaternium-15	1	0,5	1	1,3	0	-
	Trolamin	1	0,5	1	1,3	0	-
	Propylenglykol	1	0,5	0	-	1	0,9
	Propylgalát	1	0,5	1	1,3	0	-
	Dichlorofen	1	0,5	1	1,3	0	-
11.	Chloroquinaldol	0	-	0	-	0	-
	Imidazolidinylurea	0	-	0	-	0	-
	Glutaraldehyd	0	-	0	-	0	-
	DMDM-hydantoin	0	-	0	-	0	-
	Fenoxyetanol	0	-	0	-	0	-
	Chlorokresol	0	-	0	-	0	-
	Benzalkoniumchlorid	0	-	0	-	0	-
	Butylhydroxytoluen	0	-	0	-	0	-
Celkem		96	51,1	39	49,4	57	52,3

Tab. 6. Frekvence senzibilizace na vybrané pomocné látky podle lokalizace

Pořadí	Alergen	Generalizovaně					
		Σ n 78	%	Muži n 25	%	Ženy n 53	%
1.	Alcoholes adipis lanae	7	9,0	3	12	4	7,5
2.	Dibromodicyanobutan/fenoxyetanol (1:4)	5	6,4	0	-	5	9,4
3.	Thiomersal	4	5,1	2	8	2	3,8
	Bronopol	4	5,1	0	-	4	7,5
	Dodecylgalát	4	5,1	1	4,0	3	5,7
	Kathon CG	4	5,1	0	-	4	7,5
4.	Triklosan	3	3,8	1	4,0	2	3,8
5.	Chlorhexidindiglukonát	2	2,6	0	-	2	3,8
	Parabeny-mix	2	2,6	0	-	2	3,8
	Dichlorofen	2	2,6	1	4,0	1	1,9
6.	DMDM-hydantoin	1	1,3	0	-	1	1,9
	Fenylhydrargyrumacetát	1	1,3	1	4,0	0	-
	Formaldehyd	1	1,3	1	4,0	0	-
	Imidazolidinylurea	1	1,3	1	4,0	0	-
	Chloracetamid	1	1,3	1	4,0	0	-
	Butylhydroxyanisol	1	1,3	0	-	1	1,9
	Trolamin	1	1,3	0	-	1	1,9
	Propylenglykol	1	1,3	0	-	1	1,9
7.	Diazolidinylurea	0	-	0	-	0	-

proLékaře.cz | 15.11.2026

Tab. 6. Frekvence senzibilizace na vybrané pomocné látky podle lokalizace (*pokrač.)*

Pořadí	Alergen	Generalizovaně					
		Σ n 78	%	Muži n 25	%	Ženy n 53	%
	Glutaraldehyd	0	-	0	-	0	-
	Quanternium-15	0	-	0	-	0	-
	Chloroquinaldol	0	-	0	-	0	-
	Kyselina sorbová	0	-	0	-	0	-
	Fenoxyetanol	0	-	0	-	0	-
	Propylgalát	0	-	0	-	0	-
	Chlorokresol	0	-	0	-	0	-
	Benzalkoniumchlorid	0	-	0	-	0	-
	Butylhydroxytoluen	0	-	0	-	0	-
Celkem		45	57,7	12	48	33	62,3

V ostatních lokalizacích a u generalizovaných ekzémů nebyly statisticky významné rozdíly v četnosti alergických reakcí mezi soubory mužů a žen zjištěny.

V dostupné literatuře nebyly výsledky frekvence kontaktní přecitlivělosti na pomocné látky dermatologických extern a kosmetických přípravků dle jednotlivých lokalizací ekzému publikovány.

ZÁVĚR

Frekvenci senzibilizace na testované kontaktní alergeny je vhodné hodnotit také s ohledem na lokalizaci ekzému. V případě testovaných látek pomocných byly zjištěny rozdíly v jednotlivých lokalizacích jak ve frekvenci senzibilizace, tak i v sortimentu pomocných látek, které vyvolaly senzibilizaci vyšší než 2 %.

LITERATURA

POUŽITÁ LITERATURA – 33 citací uvedeno v publikaci: DASTYCHOVÁ E., NEČAS M., PĚNČÍKOVÁ K.: „Kontaktní přecitlivělost na vybrané pomocné látky v dermatologických externech a kosmetických přípravcích u chronických ekzematiků“ uveřejněný v Česko-slovenské dermatologii 79, 2004, No. 3, p. 95–102.

Došlo do redakce: 24. 1. 2005

Doc. MUDr. Eliška Dastychvá, CSc.
I. dermatovenerologická klinika LF MU a FN
U sv. Anny v Brně
Pekařská 53
656 91 Brno
E-mail: eliska.dastychova@fnusa.cz

Česká akademie dermatovenerologie

vyzývá kolegy dermatovenerology, kteří:
– mají v péči nejméně 50 pacientů s psoriázou,
– chtějí se podílet na zjišťování kvality života těchto nemocných,
– chtějí se tak zapojit do aktivit Světového dne psoriázy, který bude medializován,
aby se přihlásili do pracovní skupiny – **poradního sboru pro pacienty s psoriázou**

Cílem této pracovní skupiny je:
a) **pravidelný průzkum (1 x ročně) situace v oblasti kvality života** pacientů s psoriázou, realizovaný lékaři pracovní skupiny, zpracovaný nezávislou firmou a sponzorovaný společností Wyeth (každý spolupracující lékař bude odměněn)
b) **prezentace výsledků průzkumu během Světového dne psoriázy 29. 11.** každého roku.

Přihlášky (omezeno pro prvních 100 přihlášených lékařů) zasílejte na Dermatology@fnb.cz nebo fax 26608 2359 s uvedením svého zájmu a svého e-mailového kontaktu **nejpozději do 15. října 2005.**